

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z MATEMATYKI

W KATOLICKIM LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM IM. ŚW. STANISŁAWA KOSTKI W KIELCACH

Ocenianie ma na celu informowanie uczniów, rodziców i dyrekcji o mocnych i słabych stronach uczniów, o przyroście ich wiedzy i umiejętności; stanowi także źródło refleksji dla nauczyciela o jakości jego pracy. Ocena powinna skłaniać uczniów do autentycznego wysiłku, umacniać motywację i zaangażowanie w zajęcia.

Przedmiotowe Zasady Oceniania z matematyki są zgodne ze Statutem Katolickiego Liceum Ogólnokształcącym im. Św. Stanisława Kostki w Kielcach.

I. OCENIANIU PODLEGA :

- znajomość definicji, twierdzeń, wzorów i pojęć matematycznych;
- umiejętność analizowania zadań i ich rozwiązywania;
- rozumienie tekstu matematycznego;
- umiejętność symbolicznego zapisu tekstu matematycznego;
- umiejętność odczytywania tekstu matematycznego zapisanego przy użyciu symboli;
- umiejętność logicznego myślenia, argumentowania, dostrzegania związków pomiędzy pojęciami;
- posługiwanie się językiem matematycznym;
- dostrzeganie związków matematyki z innymi przedmiotami oraz z życiem;
- umiejętność współdziałania w grupie;
- umiejętność prezentacji wyników swej pracy;
- aktywność i postawa uczniowska;
- samokształcenie, korzystanie z różnych źródeł informacji, stosowanie samodzielnie zdobytych wiadomości i umiejętności;
- rozwijanie swoich zdolności i zainteresowań matematycznych poprzez udział w zajęciach koła matematycznego, konkursach i olimpiadach;
- prowadzenie samodzielnych notatek.

II. KRYTERIA OCENIANIA WYPOWIEDZI USTNYCH ORAZ KARTKÓWEK I SPRAWDZIANÓW

1. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie zna i nie potrafi stosować podstawowych pojęć matematycznych;
- nie potrafi odpowiedzieć na stawiane pytania;
- nie wykazuje umiejętności korzystania z tekstu pisemnego.

2. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- zna podstawowe pojęcia i definicje;
- ma trudności w rozumieniu podstawowych uogólnień;
- słabo stosuje wiedzę matematyczną nawet przy pomocy nauczyciela;
- styl wypowiedzi i sposób zapisu tekstu matematycznego z licznymi uchybieniami.

3. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości ograniczone do treści podstawowych, ale połączone związkami logicznymi;
- wykorzystuje zdobytą wiedzę w sytuacjach typowych;
- rozumie język matematyczny, ale posługiwanie się nim sprawia mu kłopoty.

4. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności pozwalające na poprawne rozumowanie;
- dostrzega związki między pojęciami, porównuje je i wiąże w logiczną całość;
- stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych inspirowany przez nauczyciela;
- poprawnie posługuje się językiem matematycznym.

5. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje wyczerpującą znajomość materiału programowego;
- stosuje uogólnienia, rozumie związki między pojęciami bez ingerencji nauczyciela;
- informacje matematyczne przedstawia w formie wykresów, grafów, tabel – czyli matematyzuje rzeczywistość;
- stosuje wiedzę w sytuacjach problemowych i nietypowych;
- swobodnie posługuje się językiem matematycznym w mowie i piśmie;

6. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który posiada wiadomości i umiejętności takie jak na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- stosuje zintegrowaną wiedzę;
- stosuje różne techniki twórczego rozwiązywania problemów nietypowych;
- swobodnie posługuje się terminologią naukową;
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach matematycznych.

III. STOSOWANE NARZĘDZIA I PROCEDURY OCENIANIA

Prace podlegające ocenie w semestrze:	Waga
prace klasowe po zakończonych działach	2
test kompetencji (dotyczy klasy I - III)	1
próbne egzaminy maturalne (dotyczy kl. IV)	1
kartkówki	1
odpowiedzi ustne	1
prace domowe	1
prace nadobowiązkowe	1
aktywność na lekcji	1
e-klasówki	1
e-kartkówki	1
e-prace domowe	1
e-odpowiedzi	1
e-notatka	1

Ocena za I półrocze jest wystawiana na podstawie średniej ważonej z ocen cząstkowych z I półrocza. Ocena roczna jest wystawiana na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych z I i II półrocza. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny rocznej jest osiągnięcie przez ucznia w II półroczu średniej minimum 1,99.

Wynik testu kompetencji i matury próbnej wyrażony jest zarówno procentowo, jak i za pomocą ocen. Na początku pierwszej klasy przeprowadzany jest „Test na wejście”. Jego wynik jest wyrażony procentowo.

Uczeń może **zgodnie ze Statutem** zgłosić na początku lekcji nieprzygotowanie do zajęć bez podania przyczyny, ale nie dotyczy to zapowiedzianych klasówek (prac klasowych, testów, sprawdzianów) oraz prac długoterminowych. Nauczyciel może również uwzględnić fakt nieprzygotowania ucznia do zajęć, jeśli został on spowodowany wcześniejszą usprawiedliwioną nieobecnością w szkole lub innymi szczególnymi okolicznościami losowymi.

IV. DODATKOWE SPOSOBY OCENIANIA

Dodatковым sposobem oceniania jest wprowadzenie plusów i minusów, które mogą (ale nie muszą) stanowić formę odnotowywania aktywności uczniów na lekcji. Istnieje możliwość przeliczania plusów i minusów na oceny szkolne: 8 plusów to ocena - celujący, 5 plusów to ocena - bardzo dobry; 3 minusy – ocena niedostateczny.

Plusy najczęściej dotyczą aktywności uczniowskiej i innych form zaangażowania, np.:

- aktywny udział w lekcji lub e-lekcji;
- aktywna współpraca w zespole (podczas pracy w grupach);
- sięgnięcie do materiałów źródłowych;
- przyniesienie na lekcję samodzielnie sporządzonych pomocy;
- inne wg decyzji nauczyciela.

Plus nie zastępuje oceny ważnych umiejętności przedmiotowych i ogólnych, których zdobywanie jest celem nauczania matematyki, ale ma zachęcać do zdobywania i podwyższania tych umiejętności.

Minusy najczęściej dotyczą np.:

- nie udzielenia odpowiedzi na proste pytanie padające w trakcie lekcji;
- braku aktywności w zespole podczas pracy w grupach;
- nie koncentrowania się na zagadnieniach dotyczących lekcji;
- inne wg decyzji nauczyciela.

V. ZASADY PRZEPROWADZANIA SPRAWDZIANÓW I INFORMOWANIA O TERMINACH POPRAWIANIA PRAC KLASOWYCH

Zasady są ogólnoszkolne – zawiera je Statut Szkoły. O terminie pracy klasowej podsumowującej dany dział uczeń jest informowany najpóźniej na tydzień przed terminem sprawdzianu. Taka praca może być tylko jedna w danym dniu, zaś w ciągu tygodnia ich ilość nie może przekroczyć trzech. Zasada ta nie dotyczy krótkich sprawdzianów (kartkówek) obejmujących materiał z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych oraz „przekładanych” prac klasowych.

Prace klasowe muszą być sprawdzone, oddane uczniom i omówione przez nauczyciela w ciągu 2 tygodni.

VI. KONSULTACJE, POPRAWA OCEN, ZALICZENIE MATERIAŁU

Uczeń ma możliwość korzystania z konsultacji lub e-konsultacji w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Na konsultacjach uczeń ma prawo do:

- zadawania pytań wynikających z niezrozumienia omawianego materiału;
- sprawdzenia swoich wiadomości i umiejętności, bądź ich poszerzenia;
- poprawienia ocen.

Zasady poprawiania ocen:

- poprawie podlegają tylko oceny z prac klasowych i zapowiadanych kartkówek;
- uczeń może poprawić otrzymaną ocenę **w ciągu jednego tygodnia** od poinformowania go o niej;
- poprawa oceny jest jednorazowa;
- przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę obie oceny;
- nauczyciel ma prawo ustalić formę poprawy oceny za pomocą innego narzędzia, niż było zastosowane w pierwotnym badaniu; zakres materiału pozostaje bez zmian, a o ilości i treści zadań decyduje nauczyciel.

Uczeń, który nie uczestniczył w przeprowadzanych procedurach oceniania, bez względu na przyczynę nieobecności trwającej więcej niż jeden dzień, ma obowiązek **w ciągu tygodnia** od powrotu do szkoły zaliczyć sprawdziany. W przypadku nie zgłoszenia się ucznia w celu zaliczenia materiału w ciągu tygodnia lub w sytuacji jednodniowej nieobecności ucznia podczas którejś z przeprowadzonych form oceniania nauczyciel może sprawdzić stan wiadomości z danego zakresu w dowolnym czasie i formie.

W przypadku nieobecności ucznia na obowiązkowej formie sprawdzania wiedzy nauczyciel wpisuje w e-dzienniku w odpowiednią kolumnę symbol „0”, który liczony będzie do średniej ważonej z wagą przypisaną do danej formy kontroli wiadomości. Po zaliczeniu danej formy w miejsce „0” nauczyciel wpisuje uzyskaną ocenę.

Uczeń chory, posiadający zwolnienie z zajęć, nie ma prawa w tym czasie do pisania sprawdzianów lub poprawy ocen na konsultacjach.

Uczeń, który otrzymał śródroczną ocenę niedostateczną, zobowiązany jest w czasie i formie wyznaczonej przez nauczyciela do uzupełnienia braków w wiadomościach i umiejętnościach. Zakres materiału określa nauczyciel w „Karcie poprawy oceny niedostatecznej”.

VII. WARUNKI I TRYB UZYSKIWANIA WYŻSZYCH NIŻ PRZEWIDYWANE OCEN KLASYFIKACYJNYCH

Warunki i tryb uzyskiwania wyższych niż przewidywane ocen klasyfikacyjnych są zgodne ze Statutem.

DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH ORAZ FORM I METOD PRACY DO MOŻLIWOŚCI PSYCHOFIZYCZNYCH UCZNIÓW WYNIKAJĄCYCH Z ICH INDYWIDUALNYCH POTRZEB

Dostosowanie wymagań do psychofizycznych możliwości uczniów dotyczy głównie stosowania odmiennych metod i form pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, a zwłaszcza innych sposobów kontroli i weryfikacji jego wiedzy i umiejętności. Cechuje je taka organizacja procesu uczenia się i nauczania, która pozwoli uczniowi optymalnie korzystać z edukacji matematycznej. Uczeń o indywidualnych potrzebach edukacyjnych powinien nabyć wiadomości i umiejętności matematyczne ma takim poziomie, który pozwoli mu sprostać wymaganiom kolejnego etapu edukacyjnego. W szczególnych przypadkach możliwa jest realizacja wymagań danego etapu edukacyjnego jedynie na poziomie wymagań koniecznych lub podstawowych.

Dostosowanie wymagań nie oznacza pomijania niektórych wymagań ogólnych lub szczegółowych określonych w podstawie programowej, ani też nie polega na takiej zmianie treści nauczania, która spowodowałaby obniżenie wiedzy matematycznej nabywanej przez uczniów.

I. Dostosowania dla uczniów słabowidzących

- 1) Zapewnienie uczniowi dobrze oświetlonego miejsca, w jednej z pierwszych ławek przy oknie, z którego dobrze widoczne są zapisy na tablicy.
- 2) Przygotowanie tekstów zadań (np. w kartach pracy, w testach sprawdzających wiedzę) czcionką o rozmiarze większym od standardowego (co najmniej 16 punktową).
- 3) Umożliwienie uczniowi oglądanie z bliska wybranych środków dydaktycznych (np. modeli brył).
- 4) Czytanie uczniowi tekstów zadań, o ile uczeń zgłosi taką potrzebę.

- 5) Uwzględnianie i respektowanie szybszej męczliwości ucznia, np. poprzez wydłużenie mu czasu pracy na wykonanie określonych zadań.
- 6) Umożliwienie uczniowi wykonywania konstrukcji geometrycznych na kartkach większego formatu, z ograniczoną liczbą linii pomocniczych.
- 7) Zadawanie uczniowi pytań typu: „co widzisz?”, „co zaobserwowałeś?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia prawidłowego odbioru informacji pozyskanych drogą wzrokową
- 8) Inne – wg wskazań w orzeczeniu

II. Dostosowania dla uczniów słabosłyszących

- 1) Zapewnienie uczniowi takiego miejsca w sali lekcyjnej, aby mógł on słuchać wypowiedzi nauczyciela i innych uczniów oraz jednocześnie odczytywać mowę z ich ust.
- 2) Umożliwianie uczniowi odwracania się w kierunku innych uczniów, zabierających głos na lekcji, celem odczytywania mowy z ich ust i lepszego zrozumienia ich wypowiedzi.
- 3) Dążenie do wyeliminowania zbędnego hałasu, utrudniającego uczniowi rozumienie wypowiedzi nauczyciela i innych uczniów oraz powodującego większą męczliwość ucznia (zwłaszcza ucznia z aparatem słuchowym, wzmacniającym hałas), m.in. poprzez zamykanie okien, zabranianie innym uczniom chodzenia po klasie (np. w celu wyrzucenia śmieci), szurania krzesłami w trakcie lekcji, stukania długopisem.
- 4) Używanie prostego, znanego uczniowi słownictwa, w razie potrzeby udzielanie dodatkowych wyjaśnień.
- 5) Dostosowanie tempa pracy do możliwości ucznia, uwzględnianie tego, że uczeń może mieć trudności z równoczesnym wykonywaniem kilku czynności, np. słuchania poleceń nauczyciela (co wymaga obserwacji jego twarzy) i jednoczesnego otwierania książki na odpowiedniej stronie.
- 6) Możliwie najczęstsze używanie pomocy wizualnych i zapisywanie na tablicy tematu lekcji, nowych i ważnych terminów, itp.
- 7) W miarę możliwości zadbanie o to, aby uczeń niedosłyszący siedział w ławce z uczniem, który chętnie będzie udzielał mu pomocy, np. pomoże otworzyć książkę na właściwej stronie, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu.
- 8) Umożliwianie uczniowi komunikowania się z kolegą z ławki w celu lepszego zrozumienia poleceń nauczyciela; częste organizowanie pracy „w parach” lub pracy grupowej.
- 9) Aktywizowanie ucznia i zachęcanie go do wypowiedzi ustnych, zadawanie uczniowi prostych pytań oraz podtrzymywanie jego odpowiedzi (m.in. poprzez dopowiadanie pojedynczych słów, wykonywanie odpowiednich gestów, mimikę twarzy).
- 10) Częste zadawanie uczniowi pytań w celu mobilizowania go do koncentracji uwagi i ułatwiania mu zrozumienia tematu, a nie w celu oceniania jego wypowiedzi.
- 11) Nieuwzględnianie w ocenie pracy pisemnej błędów wynikających z niedosłuchu; wskazywanie tych błędów wraz z udzielaniem wskazówek dotyczących sposobu ich poprawienia (dla ucznia, błędy powinny stanowić podstawę do podjęcia pracy samokształceniowej i korekcyjnej).
- 12) W miarę możliwości wydłużenie czasu pracy na wykonanie określonych zadań.
- 13) Inne – wg wskazań w orzeczeniu

III. Dostosowania dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

- 1) Indywidualizacja procesu dydaktycznego poprzez oferowanie uczniowi dodatkowych zadań, zachęcanie do czytania literatury fachowej, umożliwienie uczniowi podejmowania decyzji dotyczących wyboru zadań.

- 2) Używanie krótkich komunikatów, np. „otwórz zeszyt”, „spakuj książki”, „spójrz na tablicę”.
- 3) Powtarzanie polecenia.
- 4) Przypominanie o terminach sprawdzianów, oddania prac dodatkowych, itp.
- 5) Dostosowanie formy sprawdzania wiedzy (ustna, pisemna) do preferencji ucznia.
- 6) Inne – wg wskazań w orzeczeniu

IV. Dostosowania dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

A. Dyskalkulia

- 1) Koncentrowanie się na toku rozumowania ucznia, a nie na zapisie rozwiązania.
- 2) Przeprowadzanie rozmów z uczniem w celu wyjaśnienia pojawiających się wątpliwości i wystawianie oceny za pracę dopiero po wyjaśnieniu tych wątpliwości.
- 3) Zalecanie używania kalkulatora, programów komputerowych do szkicowania wykresów funkcji, rysowania figur płaskich i przestrzennych, itp.

B. Dysgrafia

- 1) Koncentrowanie się na śledzeniu toku rozumowania ucznia, a nie na zapisie rozwiązania, ze względu np. na jego trudności związane z właściwym, kształtnym zapisem cyfr.
- 2) Stosowanie niekonwencjonalnych metod sprawdzania wiedzy ucznia. Np. nauczyciel może:
 - poprosić ucznia, aby ten odczytał mu to, co napisał,
 - zmienić formę sprawdzania wiedzy ucznia z pisemnej na ustną i odpytać ucznia z danego zakresu materiału,
 - polecić uczniowi napisanie pracy drukowanymi literami lub na komputerze.
- 3) Przeprowadzanie rozmów z uczniem w celu wyjaśnienia pojawiających się wątpliwości i wystawianie oceny za pracę dopiero po wyjaśnieniu tych wątpliwości.
- 4) Zalecanie używania kalkulatora, programów komputerowych do szkicowania wykresów funkcji, rysowania figur płaskich i przestrzennych, itp.

C. Dysortografia

- 1) Nieuwzględnianie poprawności ortograficznej, stylistycznej i interpunkcyjnej podczas oceny prac pisemnych.
- 2) Koncentrowanie się na toku rozumowania ucznia, a nie na zapisie rozwiązania, ze względu na jego trudności z zapisem.

D. Dysleksja

- 1) Nie wyznaczanie ucznia do głośnego czytania tekstu, z którym wcześniej się nie zapoznał.
- 2) Kontrolowanie stopnia zrozumienia tekstu samodzielnie przeczytanego przez ucznia.
- 3) Ograniczanie notatek do niezbędnych zapisów, których nie ma w podręczniku.
- 4) W miarę możliwości, zapewnienie uczniowi miejsca blisko nauczyciela, w celu zwiększenia koncentracji jego uwagi.
- 5) Nieuwzględnianie poprawności ortograficznej, stylistycznej i interpunkcyjnej podczas oceny prac pisemnych.

V. Dostosowania dla uczniów z ADHD

- 1) Zapewnienie uczniowi miejsca z dala od rzeczy, które łatwo mogą go rozproszyć (np. okna, drzwi, regał z półkami, akwarium).
- 2) Używanie krótkich komunikatów, np. „otwórz zeszyt”, „spakuj książki”, „spójrz na tablicę”.
- 3) Powtarzanie polecenia.

- 4) Częste nawiązywanie kontaktu wzrokowego.
- 5) Dzielenie dużych zadań (poleceń) na mniejsze.
- 6) Przypominanie o terminach sprawdzianów, oddania prac dodatkowych, itp.
- 7) W miarę możliwości i potrzeb dopilnowanie, aby uczeń kończąc zajęcia miał:
 - sporządzoną notatkę z lekcji,
 - zapisaną informację o pracy domowej,
 - zapisaną informację o przyborach, które należy przynieść np. na następną lekcję,
 - zapisaną informację o przewidywanym sprawdzianie, powtórzeniu wiadomości (termin, zakres materiału).

VI. Dostosowania dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową

W zależności od rodzaju niepełnosprawności ruchowej:

- 1) W miarę możliwości wydłużenie czasu wypowiedzi ustnej i pisemnej.
- 2) Ocenianie treści wypowiedzi pisemnej, a nie estetyki pracy.
- 3) Ograniczenie robienia notatek, zapisu rozwiązania zadania do niezbędnego minimum (ograniczenie pisania).
- 4) Umożliwianie uczniowi udzielania odpowiedzi ustnej z zajmowanego miejsca (bez konieczności wstawania).

VII. Dostosowania dla uczniów z chorobą przewlekłą

W zależności od rodzaju choroby przewlekłej:

- 1) Prezentowanie treści w sposób dostosowany do możliwości ucznia.
- 2) Uwzględnianie symptomów słabszego samopoczucia.
- 3) Zachęcanie do podejmowania częstych interakcji społecznych i integracji z zespołem klasowym.
- 4) Zapewnienie pomocy przy nadrabianiu zaległości związanych z absencją szkolną.
- 5) Dzielenie materiału, który uczeń musi zaliczyć, na mniejsze części.
- 6) Dawanie okazji do wykazania się samodzielnością.
- 7) Wzmacnianie samooceny.
- 8) Zgodnie z zaleceniami lekarskimi umożliwienie uczniowi np. częstszego korzystania z toalety (nawet kilkakrotnego w trakcie lekcji), spożywania posiłków, zażywania leków w trakcie lekcji.

VIII. Dostosowania dla uczniów po przejściach traumatycznych

- 1) Udzielanie uczniowi pomocy w radzeniu sobie ze stresem.
- 2) Nie stwarzanie atmosfery napięcia, zdenerwowania.
- 3) Umożliwienie zaliczania w późniejszym terminie.
- 4) Dzielenie materiału, który uczeń musi zaliczyć, na mniejsze części.

IX. Dostosowania dla uczniów uzdolnionych

- 1) Poszerzanie zainteresowań i umiejętności ucznia poprzez umożliwienie mu udziału w przedsięwzięciach szkolnych i pozaszkolnych.
- 2) Przygotowywanie ucznia do udziału w konkursach matematycznych i pokrewnych matematyce.
- 3) Dążenie do zapewnienia uczniowi zdolnemu harmonijnego rozwoju umysłowego i psychofizycznego poprzez współpracę z wychowawcą, pedagogiem, radą pedagogiczną i rodzicami.
- 4) Promowanie ucznia i jego osiągnięć na terenie szkoły i poza nią.
- 5) Indywidualizacja procesu dydaktycznego poprzez dodatkowe zadania, referaty, projekty, zachęcanie do czytania literatury fachowej, umożliwienie uczniowi podejmowania decyzji dotyczących wyboru zadań.
- 6) Umożliwienie uczniowi pełnienia roli lidera podczas pracy w grupie lub asystenta nauczyciela w czasie lekcji.